

Notat – Redegørelse for beplantning langs Giber Ringvej

Projektnavn **Bering Beder Vejen**
Projektnr. **1100035293**
Kunde **Aarhus Kommune**
Notatnr.
Version **1**
Til **Rasmus Stougaard Niiranen**
Fra **Søren Dahl (Rambøll)**
Kopi til

Udarbejdet af **SRND**
Kontrolleret af **AGAG**
Godkendt af **RAMC**

Dato 19.08.2025

Rambøll
Olof Palmes Allé 22
DK-8200 Aarhus N

T+45 5161 1000
<https://dk.ramboll.com>

1 Indledning

Dette notat gennemgår forløbet med nye beplantninger som landskabelige elementer i forbindelse med Giber Ringvej, fra VVM-redegørelse over skitsering af løsninger til endeligt detailprojekt.

Følgende dokumenter er indgået i arbejdet:

- *VVM tilladelse til Bering-Beder vejen*
- *Tillæg nr. 43 til kommuneplan 2013*
- *Landskabsstrategi* – En oversigtsplan udarbejdet af Rambøll d. 2019-01-24

VVM tilladelse til Bering-Bedervejen og *Tillæg nr. 43 til kommuneplan 2013* beskriver vilkårene for tilladelsen til anlægget af Giber Ringvej, med supplerende krav i forhold til VVM redegørelsen. Selve VVM redegørelsen er indeholdt i *Tillæg nr. 43 til kommuneplan 2013*.

På baggrund af disse, samt VVM redegørelsens afsnit om afværgeforanstaltninger, skitserer oversigtsplanen *Landskabsstrategi*, hvordan landskabsdelen i disse skal udmøntes i detailprojektet.

I nedenstående henviser tekst i kursiv til de anvendte dokumenter, eller er citater herfra. Alle sidetal henviser til den oprindelige nummerering i de enkelte dokumenter, da *Tillæg nr. 43 til kommuneplan 2013* er sammensat af flere enkelte dokumenter med hver deres nummerering.

2 Overordnede principper

Nærværende afsnit fremlægger de overordnede principper for landskabsbearbejdning og beplantning langs Giber Ringvej, som beskrevet i *Tillæg nr. 43 til kommuneplan 2013*.

I *Tillæg nr. 43 til kommuneplan 2013* pointeres det under punktet *Landskab*, at det skal "*sikres, at vejen inklusive landskabsbearbejdninger og beplantninger, harmonerer med de lokale landskabskarakterer langs vejanlægget*" (side 6-7).

Den sammenfattende redegørelse i samme dokument omtaler under punktet *Hensynet til landskabet*:

"I det kuperede terræn mellem Torshøjvej og Oddervej udgør indplacering af en ny vej en landskabelig udfordring. Der vil være store afgravninger og enkelte steder store påfyldninger for at realisere et sammenhængende vejprojekt, som lever op til de sikkerhedsmæssige og komfortmæssige krav, der stilles til nye veje. Afgravninger kan let blive et ar i landskabet og oplevelsen ved at køre mellem afgravningsskråninger er ikke den største.

Trafikantoplevelsen og fornøjelsen ved udsyn er her afvejet mod hensynet til Bering-Beder vejens naboer. Der er arbejdet med forskellige modeller for tilpasning af vejen – også hvor den ligger i påfyldning – i form af eksempelvis terrænbearbejdning og beplantning til sløring. Det er et opmærksomhedspunkt for den efterfølgende detailprojektering af vejen inden for de rammer, som kommuneplantillægget udstikker" (side 2).

Dette harmonerer med det overordnede landskabsarkitektoniske koncept i VVM-redegørelsen, uden at tilføje yderligere krav til bearbejdningen af detailprojektet:

"I dette afsnit beskrives den holdning til vejens samspil med landskabet, der lægges til grund for vurdering og forslag til afværgeforanstaltninger for de tre alternativer.

I vejprojektet ønskes det som udgangspunkt, at vejen ligger frit i det åbne landskab og ikke markeres med en tæt beplantning. Hvor der er nærliggende tæt bebyggelse ønskes vejanlægget sløret med en beplantning, så den visuelle støj begrænses.

Der tages således udgangspunkt i, at linjeføringerne placeres så de overvejende følger landskabets bevægelser med minimale afgravninger og påfyldninger til følge. Af støjmæssige hensyn er det dog valgt at grave vejen ned i terrænet på strækningerne forbi Mårslet og Tranbjerg. Ved mindre afgravninger eller påfyldninger foreslås et lavt og afrundet anlæg, så terræntilpasningen glider roligt over i det omkringliggende landskab. Til gengæld kan større tilpasninger markeres, så de netop understreger forskellene mellem vejanlæggets jævne kurver og landskabets mere ujævne forløb.

Den landskabelige tilpasning udformes med udgangspunkt i landskabets lokale variation. I landskabsrum med en åben karakter kan der anvendes enkelte og punktvis beplantninger eller slet ingen for at sløre vejen. Vejens landskabelige tilpasning bør respektere landskabets karakter. Omvendt kan der i landskabsrum, som er præget af mere beplantning og mindre lukkede landskabsrum, arbejdes med en større grad af slørende beplantning. Herved kan de lukkede landskabsrums karakter bevares. Denne strategi anvendes, hvor vejen passerer tæt forbi byområder for at sløre den visuelle støj. Hvis udsynet bag vejen, set fra byen, er lukket af skov eller bebyggelse, kan der således med fordel beplantes foran vejen. Udsigten til flimrende trafik på vejen begrænses hermed, og de overordnede landskabelige rumligheder bevares.

En anden mulighed der kan understøtte vejanlæggets forløb i landskabet er med etablering af en enkelt række træer eller en vejtræsallé, - der kan danne ramme om vejprofilet, men samtidig bibeholde vejen i landskabet og de fine udsyn mod omgivelserne. Hvor mere tæt bevoksning mod omgivelserne er ønskelig vil træækkerne fortsat kunne danne ramme om -og understøtte vejprofilet.

Ved tilslutninger til den nye vej skal der tages hensyn til den landskabelige påvirkning, og de steder - hvor der ikke kan undgås markante tilslutningsanlæg - skal disse søges tilpasset landskabet og sløret med afværgeforanstaltninger tilpasset den lokale landskabskarakter.

Hvordan vejprofilet udformes konkret vil bero på den efterfølgende detailplanlægning" (Tillæg nr. 43 til kommuneplan 2013, punkt 6.3, side 77).

Efterfølgende gennemgås strækningen, og de enkelte landskabsrum defineres i henhold til det overordnede koncept, og der kommer beskrivelser af de tiltag til bl.a. beplantning, der skal søges udmøntet i detailprojektet.

Til grund for skitseringen af denne udformning ligger oversigtsplanen *Landskabsstrategi*.

3 Gennemgang af de enkelte områder

Nærværende afsnit gennemgår delstrækningerne langs projektet for Giber Ringvej i forhold til specifikke principper i VVM-tilladelsen og - redegørelsen, der vedrører landskabstilpasning og beplantning i det pågældende område. Strækningen beskrives fra øst mod vest.

3.1 Beder Landevej – Tandervej

I VVM-redegørelsens beskrivelse er tilslutningen til Oddervej udført som en rundkørsel. Dette er i detailprojektet ændret til et lysreguleret kryds, der optager et mindre areal end forudsat. Forbindelsen til Beder Landevej er bibeholdt, og vejen ligger derfor som beskrevet i en afgravning.

I det store åbne landskab mellem Oddervej og Tandervej gør VVM-redegørelsen ikke brug af beplantning som landskabeligt element.

Ved faunapassagen øst for Nymarksvej er der imidlertid plantet skov som erstatning for nedlagt fredsskov, samt plantet ledebeplantning i forbindelse med faunapassagen.

Der er i forbindelse med udformningen af detailprojektet udtrykt ønske fra borgergrupper i området om at strækningen vest for Nymarksvej ikke beplantes, så udsigten over det åbne land mod syd bibeholdes. Denne kommunikation er foregået mellem Aarhus kommunes projektleder og de relevante borgergrupper uden om Rambøll's involvering i projektet.

3.2 Tandervej – Mustrupvej

Vest for Tandervej, mellem rundkørslen, der forbinder vejen til Giber Ringvej, og bakken mod vest, der udgør afgrænsningen af den visuelle kontakt til vejanlægget, er der på visualiseringen i VVM-redegørelsen vist en beplantning i overensstemmelse med principperne i det landskabsarkitektoniske koncept:

"Hvis udsynet bag vejen, set fra byen, er lukket af skov eller bebyggelse, kan der således med fordel beplantes foran vejen. Udsigten til flimrende trafik på vejen begrænses hermed, og de overordnede landskabelige rumligheder bevares" (Tillæg nr. 43 til kommuneplan 2013, Fig. 44, side 85).

Også oversigtsplanen *Landskabsstrategi* nævner her beplantning som en afskærmning mod den visuelle støj fra vejanlægget.

Beplantning er formegentlig fravalgt af økonomiske årsager.

3.3 Mustrupvej – Giber Ådal

Området mellem Mustrupvej og Giber Ådal, behandles ikke i VVM-redegørelsen, mens det på oversigtsplanen *Landskabsstrategi* betegnes som åbent land, hvor vejen anlægges med flade skråninger uden beplantning.

I VVM-redegørelsen behandles vejens passage af Giber Ådal i vurderingen af de tre alternativer som et samlet hele (*Tillæg nr. 43 til kommuneplan 2013, side 87*). Passagen er beliggende på en 700 meter lang dæmning fra regnvandsbassinet ud for ejendommen Mustrupvej 35 til rundkørslen ved Obstrupvej.

I vurderingen af afværgeforanstaltningerne er den imidlertid delt i to - passagen af Testrup Bæk og passagen af selve Giber Å (*Tillæg nr. 43 til kommuneplan 2013, side 244*). Det foreslås, at passagen af Testrup Bæk eventuelt kan beplantes for at sløre biltrafikken på denne del af strækningen, i

overensstemmelse med det overordnede arkitektoniske koncept, hvorimod passagen af selve Giber Å ikke vurderes egnet til dette:

"Vejens landskabspåvirkning kan sløres ved at etablere beplantningsgrupper ved overgange mellem dæmninger og afgravninger. Hvor vejen passerer over en sidegren af Giber Å umiddelbart syd for Testrupvej kan dæmningen og biltrafikken eventuelt sløres med beplantning, idet udsynet allerede i dag er reduceret, og afskærmende beplantning slører bilerne, set fra byen.

Påvirkningen fra vejens passage af Giber Ådal vurderes ikke at kunne afbødes med eksempelvis beplantning. I stedet foreslås det at synliggøre vejen som landskabsarkitektonisk indgreb med skarpt markerede skråningsanlæg" (Tillæg nr. 43 til kommuneplan 2013, side 244).

Der er imidlertid vist et eksempel på denne eventuelle beplantning af passagen af Testrup Bæk på terrænvisualisering 6 (Tillæg nr. 43 til kommuneplan 2013, Fig. 50, side 89).

På oversigtsplanen *Landskabsstrategi* behandles passagen af Giber Ådal også som et samlet hele, og der lægges ikke op til at gennemføre den eventuelle beplantning, men at udføre beplantningen som ledebeplantning i forbindelse med faunapassagerne.

3.4 Giber Ådal - Landevejen

Frem mod Landevejen foreslår VVM-redegørelsen en grupperet beplantning for at opretholde karakteren af mindre delvist lukkede landskabsrum:

"Vejens forløb frem mod Landevejen ændrer rumlighederne i området væsentligt. Noget af karakteren kan dog bevares eller genskabes ved at etablere grupper af træbeplantning, så en lille skala i landskabsrummene opretholdes. Støjafskærmning etableres som landskabeligt tilpassede støjvolde" (Tillæg nr. 43 til kommuneplan 2013, side 244).

I detailprojektet er dette udmøntet med støjvolde med lav hældning nord for Giber Ringvej og beplantningen i det rekreative område med erstatningsskov på begge sider af Sønderbro syd for vejen.

3.5 Landevejen - Enslevvej

Mellem Landevejen og Enslevvej foreslår VVM-redegørelsen lejlighedsvis beplantning for at sløre overgangene mellem afgravning og påfyldning, men påpeger, at det skal ske i begrænset omfang for at bevare landskabets nuværende åbne karakter.

3.6 Enslevvej – E45

VVM-redegørelsen anbefaler, at der ikke etableres beplantning på strækningen fra Enslevvej til E45 af hensyn til udsynet til Langhøj.

4 Efter VVM-processen

Aarhus Kommune har efterfølgende i kommuneplanen udlagt større områder på begge sider af vejen fra Oddervej til E45 til skovrejsning, der med tiden kan ændre områdets karakter fra åbent land til skov. Dette vil i flere tilfælde afvige fra VVM redegørelsens anbefalinger om at bibeholde karakteren af åbent land, men også give den ønskede sløring af vejens trafik.